

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Շրջակա միջավայրի նախարար
Հակոբ Սիմիդյան

« 02 » 08 2022թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ N 0111-22

Ձեռնարկողը՝

«Երևաննախագիծ» ՓԲԸ

ք.Երևան, Փ.Բյուզանդ 1/3

Գործունեությունը՝ Ավան վարչական շրջանի բուսաբանական այգու
տարածքում անտառապուրակի կառուցապարման շրջակա
միջավայրի վրա ազդեցության նախնական
գնահատման հայտ
ք.Երևան, Ավան վարչական շրջան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պարտականությունները կատարող՝

Խաչիկ Մարտիրոսյան

Տարածաշրջանում հանդիպում են հողածածկի հետևյալ տիպերը՝ բաց շագանակագույն, կիսաանապատային գորշ խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային և պլեոհիդրոմորֆ կապակցված մնացորդային ավալիացած աղակալած հողեր:

Տարածքում վտանգավոր երևույթներն ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, փլուզումը և այլն՝ տարածքում բացակայում են:

Երևանի բուսաբանական այգին ինքնատիպ ազգային արժեք ներկայացնող գիտական, էկոկրթական հաստատություն է, որն ունի ավելի քան 80-ամյա պատմություն: Բուսաբանական այգին իր գիտական գործունեությամբ, բուսական հավաքածուների կազմով ու բնությով ունի միջազգային մեծ ճանաչում և համարվում է տարածաշրջանի առաջատար գիտական հաստատություններից մեկը: Այգին համագործակցում է նաև աշխարհի շուրջ 400 բուսաբանական գիտական հաստատությունների հետ: Կառուցապատման ենթակա տարածքում պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանները բացակայում են:

Հիմնական ծառուղին սկսում է բուսաբանական այգու Ծարավ Աղբյուրի փողոցի մուտքից և տանում է մինչև զբոսապուրակի շրջանաձև խաչմերուկ: Հիմնական ֆունկցիոնալ բնութագիրն ապահովում է այցելուների և բուսաբանության ինստիտուտի աշխատակիցների հիմնական հաղորդակցությունը, որը ենթադրում է ճարտարապետական կերպարի որոշակի հանդիսավորություն և զսպվածություն:

Զբոսապուրակը հանդիսանում է հանգստի, զբոսանքի և ճեմելու հիմնական միջավայրը: Ունի լայն հնարավորություններ այցելուների տեղավորման, ինչպես նաև հանդիսությունների, ցուցադրությունների, փառատոների կազմակերպման համար: Յուրաքանչյուր գոտին, կախված ֆունկցիոնալ նշանակությունից, առանձնանում է իր բնությով, ճարտարապետական կերպարով և միջավայրի ձևավորմամբ:

Նախատեսվում է կարճաժամկետ հանգստի գոտիներ, ճեմուղիների շրջադարձներում նախատեսված են առանձին հատվածներ, որոնք պետք է օգտագործվեն հուշապուրակի այցելուների և առանձնապես երեխաների կարճատև հանգստի համար: Ճեմուղիները ներառում են այգու ներքին նիշից մինչև հուշահարթակ բարձրացող պարուրած և հետիոտնային ուղիները: Արահետները, ճեմուղիները միացնող հետիոտնային կարճ ուղիներ են սալահատակ ծածկույթով: Ազատ հանգստի գոտու ծածկույթն՝ ավազե է:

Համաձայն գնահատման հայտի Երևանի բուսաբանական այգու տարածքում անտառապուրակի կառուցապատման աշխատանքների ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ քանդման աշխատանքները՝

- մետաղական ցանկապատով քարե պարիսպների քանդում՝ 925.0մ
- ե/բետոնե ջրավազանի քանդում՝ R=6.5մ, H=1.6մ,
- ասֆալտապատ ճանապարհների քանդում՝ 18280.0քմ,
- բազալտե աստիճանների ապամոնտաժում՝ 560.0գծ մ,
- բուտաբետոնե հիմնատակի քանդում՝ 220.0խմ:

Կառուցապատման տարածքում բուսահողի ընդհանուր ծավալը 2163.0 խմ է, ինչը նախատեսվում է պահեստավորել տեղում և օգտագործել հուշապուրակի բուսաշերտի առավել նվազ հզորությամբ տարածքներում:

Համաձայն հայտի՝ Պուրակում նախատեսվում է կառուցել նոր արհեստական լճակ, այցելուների ակտիվ հանգստի համար, որի ջրային մակերեսը 4620.0քմ է: Բլուրի ամենաբարձր մակարդակում լինելու է հուշահարթակ: Հուշահարթակում նախատեսվում է

կառուցել զոհված ազատամարտիկներին նվիրված հուշակոթող: Հուշահարթակի չափերը 36x18 մետր՝ կոմպոզիցիոն առումով 2 քառակուսի, որից մեկի կենտրոնում կխոյանա կոթողը, նվազագույնը 12.0 մետր բարձրությամբ: Լինելու են նաև կարճաժամկետ հանգստի գոտիներ, որոնք պետք է օգտագործվեն հուշապուրակի այցելուների և առանձնապես երեխաների կարճատև հանգստի համար: Յուրաքանչյուր գոտին, կախված ֆունկցիոնալ նշանակությունից, առանձնանում է իր բնութագրով, ճարտարապետական կերպարով և միջավայրի ձևավորմամբ:

Հուշապուրակի նախագծային տարածքում բնակչության սակավաշարժ խմբերի և հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար տեղաշարժման մատչելիությունն ապահովելու ուղղությամբ նախատեսվել են.

ա. հասարակական զուգարաններ թիկնաթոռ-սայլակով տեղաշարժվող հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար,

բ. ծառուղիները, ճեմուղիները հարմարեցված են հաշմանդամություն ունեցող անձանց և բնակչության սակավաշարժ խմբերի համար, մշակվել է շարժման երթուղի,

գ. նախատեսված են շինարարական նորմերով սահմանված համապատասխան տեղեր հաշմանդամություն ունեցող անձանց ավտոմեքենաների կանգնատեղերի համար,

դ. հուշահարթակի հասանելիությունը թիկնաթոռ-սայլակով այցելուների համար ապահովված է թեքահարթակների համալիրով:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է իրականացնել տարածքի կանաչապատում: Կանաչապատումը նախատեսվում է իրականացնել տարածաշրջանին և տեղի կլիմայական պայմանների բնորոշ ծառաթփային բուսականությամբ: Ագրոտեխնիկական միջոցառումների ավարտից հետո տարածքում ծառատունկն իրականացվելու է ուշ աշնանը կամ վաղ գարնանը: Տարածքում պահպանվելու են միայն ասեղնատերևավորների տարբեր տեսակները՝ Կենսածառ, Սոճու, Գիհու տեսակներ՝ մոտ 10-15 ծառ և մի քանի վերը թվարկված կենսունակ բացառիկ չորադիմացկուն թփեր և ծառատեսակներ մոտ 10 ծառ և 20 թուփ:

Նախատեսվող շինարարական աշխատանքները ենթադրում են հողային աշխատանքների իրականացում: Ե/բ հիմքերի տեղադրման համար կատարվելու է մոտ 3000մ³ ընդհանուր ծավալով հողային զանգվածի հանույթ և 1000 մ³ հետլիցք: Ավելցուկային 2000մ³ ծավալով հողային զանգվածը կտեղափոխվի Երևանի քաղաքապետարանի կողմից օրենքով սահմանված կարգով հատկացված վայր:

Շինարարական աղբն ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

Ոռոգման ցանցը նախատեսվել է ժամանակակից տարբերակով՝ ելնելով ջրի և էլեկտրաէներգիայի խնայողության նպատակներից: Ջրի խնայողության համար նախատեսվել է ոռոգման սպրինկլերային ժամանակակից համակարգ, իսկ էլեկտրաէներգիայի խնայողության համար այդ համակարգը բաժանվել է երկու մասի՝ պոմպերով և ինքնահոս:

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման գործընթացներն իրականացվում են գործող շինարարական նորմերի ու կանոնների և «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից տրված ՏԵ/16695 տեխնիկական պայմանի համաձայն, Ավան վարչական շրջան բուսաբանական այգու շուրջ 20 հա հատվածի ջրամատակարարումը իրականացվելու է նշված հատվածով անցնող 46500մմ և d=300մմ ջրագծերը շրջանցելուց հետո շրջանցվող 4-600մմ ջրագծից, կոյուղին միացվելու է

Աճառյան փողոցով անցնող d=500մմ կոյուղատարին, իսկ հեղեղատարը՝ Աճառյան փողոցով անցնող d=700մմ հեղեղատարին:

Համաձայն «ՀԷՑ» ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի նախատեսվող գործունեության տարածքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվելու է կառուցապատողի կողմից կառուցելով համապատասխան հզորության ենթակայան:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները կկրեն ժամանակավոր բնույթ՝ մինչև շինարարության ավարտը: Համաձայն Հայտի՝ նախատեսվում են օդային ավազանի, հողային և ջրային ռեսուրսների աղտոտումից պահպանման, դրանց արդյունավետ օգտագործման, թափոնների կառավարման, աղմուկի մակարդակի, արտակարգ իրավիճակների ռիսկի նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են հայտի միջոցառումների ծրագրում և մոնիթորինգի պլանում, այդ թվում՝

- կառուցապատման ենթակա տարածքի ցանկապատում,
- շինությունների ծածկում անթափանց թաղանթով, համապատասխան բարձրության,
- շինարարական աշխատանքների /փոշի առաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում ջրցանի կատարում,
- շինարարական նյութերի (հատկապես սորուն շինարարական նյութերի դեպքում, ինչպիսիք են ավազը, խիճը, հողը և այլն) տեղափոխումը իրականացնել փակ ծածկով մեքենաներով,
- իրականացնել շինտեխնիկայի անվադողերի լվացում շինհրապարակից դուրս գալուց առաջ,
- սորուն նյութերի պահեստները ծածկել համապատասխան բարձրությամբ թաղանթով, ինչը կանխարգելիչ է փոշու տարածումը,
- կանաչապատ տարածքների ոռոգումը կիրականացվի կաթիլային համակարգի ներդրմամբ,
- շինարարական նյութերը տեղադրվելու են բետոնապատ մակերեսի վրա,
- շինարարական սարքավորումներից նավթանյութերի արտահոսքի հավանականությունը նվազեցնելու նպատակով, տարածքներում պետք է ապահովվի սարքավորումների և մեքենաների պատշաճ տեխնիկական վիճակ,
- աշխատանքների ավարտից հետո կմաքրվեն բոլոր տարածքները և առաջացած թափոնները կտեղափոխվեն ինքնակառավարման մարմնի կողմից հատկացված աղբավայր,
- տարածքը կբարեկարգվի և կմաքրվի շինաղբից,
- աղմկահարույց աշխատանքներն հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին,
- բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով,
- շինարարական աղբը պատշաճ կերպով հավաքվել և հեռացվել արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից
- վտանգավոր արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը:

Կառուցապատման ընթացքում իրականացվող հիմնական բնապահպանական միջոցառումների գումարային արժեքը նախատեսվում է 350.000 ՀՀ դրամ և ամբողջ շինարարության ընթացքում 500.000 ՀՀ դրամ:

Պարճառաքանական մաս. Ամփոփելով Հայտի բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունների վերլուծությունները՝ կարելի է եզրահանգել, որ նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր

բացասական ազդեցությունները, որոնք առնչվում են անտառպուրակի աշխատանքների հետ, կկրեն ժամանակավոր և տեղայնացված բնույթ և կլինեն թույլատրելի նորմայի սահմաններում: Դրանք կարող են բացառվել կամ մեղմվել գործունեության ընթացքում բնապահպանական միջոցառումների արդյունավետ իրականացմամբ:

Նախնական գնահատման և փորձաքննության փուլերում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, Երևան քաղաքի Ավան վարչական շրջանում անցկացված հանրային քննարկումներում գործունեության իրականացումը մասնակիցների կողմից արժանացել է հավանության: Հայտի վերաբերյալ փորձաքննական գործընթացում ստացվել են կարծիքներ՝ «Արտակարգ իրավիճակների», «Առողջապահության», «Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի», «Կադաստրի կոմիտեից», «Ավան վարչական շրջանից», ինչպես նաև շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումներից: Ստացված դիտողությունները և առաջարկությունները հաշվի են առնվել «Հայտի» լրամշակումներում:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Շինարարական աշխատանքների ընթացքում առաջացող տարբեր տեսակի թափոնների և մնացորդային գրունտի հեռացումն ու տեղադրումն անհրաժեշտ է իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Երևանի քաղաքապետարանի հետ համաձայնեցված:
2. Աշխատանքների ընթացքում պահպանել բնապահպանական կառավարման և մոնիթորինգի պլաններում նախատեսված միջոցառումների իրականացումը և ժամանակացույցերը:
3. Շինարարության ընթացքում որպես պարտադիր պահանջներ, անհրաժեշտ է՝
 - շինհրապարակի արտաքին տարածքը սահմանազատել ժամանակավոր ցանկապատով, անցկացնել լուսավորություն և տեղադրել արգելափակիչ նշաններ,
 - շինությունները ծածկել համապատասխան բարձրությամբ փոշու տարածումը կանխող ցանցով,
 - շինհրապարակից դուրս եկող մեքենաների անվադողերը լվանալ,
 - բետոնի տեղափոխումն իրականացնել Հայտում նախատեսված ձևով՝ բացառելով շինարարական հրապարակում կամ հարակից տարածքներում բետոնի արտադրությունը:
4. ՀՀ կառավարության 2002 թ. ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին»:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Երևաննախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված, Երևանի բուսաբանական այգու տարածքում անտառապուրակի կառուցապատման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
առաջին կարգի մասնագետ՝

Նելլի Մովսիսյան